

Sivistystoimiala / Esitys talousarvioksi vuodelle 2027 ja taloussuunnitelmaksi 2028 - 2029 sekä henkilöstösuunnitelmaksi vuosille 2027-2029

Sivla 29.10.2026
521/02.02.00/2026

Valmistelijat: sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen puh: 0400 542 062,
tulosaluejohtajat ja talousasiantuntija

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 15.6.2026 §126 käsitellyt
talousarvion 2027 ja taloussuunnitelman 2027–2029 laadintaohjeet.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat
kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.
Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin
toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.
Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion
laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen
kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa
tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä
määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen
kertynyt alijäämä.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät
määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve
katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai
nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja
tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja
taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Talousarvioesitys versus talousarviokehys

Sivistystoimialan talousarvio 2027 verrattuna kehykseen ylittyy 259 445 €.
Annettuun talousarviokehyykseen ja toimialan kokoluokkaan nähden
toimintakatteen ylitys on varsin maltillinen.

Sivistystoimi (€)	TP 2024	TP 2025	TA 2026	Kehys 2027	TA 2027 13.10.2026
Myyntituotot	761 000	992 000	907 000	882 000	878 000
Myyntituotot (sisäiset)	16 000	18 000	0	0	0
Maksutuotot	681 000	744 000	591 000	585 000	722 000
Tuet ja avustukset	1 244 000	2 551 000	1 547 000	955 000	757 000
Muut toimintatuotot	400 000	532 000	114 000	119 000	132 000
TOIMINTATUOTOT	3 102 000	4 838 000	3 158 000	2 541 000	2 490 000
Henkilöstökulut	-23 990 000	-24 686 000	-24 655 000	-25 271 000	-25 421 000
Palvelujen ostot	-9 493 000	-9 671 000	-10 122 000	-10 182 000	-10 199 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-822 000	-883 000	-920 000	-920 000	-915 000
Avustukset	-568 000	-636 000	-643 000	-643 000	-663 000
Muut toimintakulut	-5 664 000	-5 661 000	-5 671 000	-572 000	-5 746 000
TOIMINTAKULUT	-40 537 000	-41 536 000	-42 011 000	-42 736 000	-42 944 000
TOIMINTAKATE	-37 434 000	-36 699 000	-38 853 000	-40 195 000	-40 454 000

Sivistystoimiala

Talousarviotavoitteet ja toiminallinen kuvaus sekä kaupunkistrategian mukaiset kärkitoimenpiteet on esitetty liitteenä.

Talousarvioesitys 2027

SIVISTYSTOIMI	TP 2025	TA 2026	TOT 2026	TA 2027	Ero (%)
Toimintatuotot	4 837 902,52	3 158 470,00	3 413 531,05	2 490 280,00	-21,2
Toimintakulut	-41 536 421,51	-42 011 389,00	-33 342 848,57	-42 944 672,74	2,2
Toimintakate	-36 698 518,99	-38 852 919,00	-29 929 317,52	-40 454 392,74	4,1

Toimialan talousarvioesityksessä on otettu huomioon palvelutarve-ennusteet ja niiden vaikutus henkilöstösuunnitelmaan. Kuluvaan vuoteen 2026 nähden henkilöstöresurssit (henkilötyövuodet=htv.) vähenevät talousarviovuonna 2027 ja suunnitteluvuosien ajan (2026: 422 htv. -> 2027 417 htv). Henkilöstökustannusten kasvu v. 2027 on 3,1 %. Tätä selittää kunta-alan työ- ja virkaehtosopimuksen mukaiset palkankorotukset ja osaltaan mm. varhaiskasvatuksessa palvelutarpeen ennakoimattomat muutokset v. 2026, joista on tehty talousarviomuutos vuodelle 2026. Kaupunkistrategian kärkitoimenpiteen mukaisena on esitys koulunuorisotyön asteittaisesta vahvistamisesta.

Palvelutarve-ennuste on otettu huomioon myös palvelujen ostoja arvioitaessa. Kuljetuspalvelukustannuksiin arvioidaan 1.8.2027 alkaen yleisestä kustannuskehityksestä johtuen kasvua, kuten myös vuokratkustannuksissa. Itsenäisyyden juhluvuosi on huomioitu mm. avustuspäärahahesityksessä. Suunnitteilla on myös kaupungin taidekokoelmasta valikoitu näyttely.

Tuottojen pienentyminen vuoteen 2026 on 668 000 €. Selittävänä tekijänä on kotoutumiskorvausten pienentyminen lähes 690 000 €:lla. Kotoutumisessa uutena yhteistyön muotona eteläisen Keski-Suomen työllisyysalueen kanssa on hybridikoulutuksen järjestäminen työllisyysalueen kuntiin. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja arvioidaan kertyvän tulorajojen nostosta johtuen vähemmän. Lasten ikäluokan pieneneminen vaikuttaa opistojen tuloarviota pienentävästi.

Vuoden 2027 talousarvioesitys on laadittu voimassa olevan kouluverkon mukaisena; kuten myös taloussuunnitelmavuosien esitys.

Suunnitelmavuodet 2028 -2029

Suunnitelmavuodet on esitetty liitteenä. Suunnitelmavuosissa on otettu huomioon ennakoitu palvelutarpeen vähentyminen sekä

henkilöstökustannuksissa että palveluiden ostoissa (mm. ateriapalvelut).
Henkilötyövuosiksi arvioidaan v. 2028: 413 htv. ja v. 2029: 408 htv.

Kuljetuspalveluihin ja vuokriin on arvioitu yleisen kustannuskehityksen vaikutusta. Varhaiskasvatuksen maksutuottoihin on arvioitu vähenemää perustuen kehityskulkuun tulorajojen noususta. Itsenäisyyden juhluvuoden määrärahalisäykset on vähennetty suunnitteluvuosilta.

Kaupunkistrategian kärkitoimenpiteen mukaisesti suunnitteluvuosiin ehdotetaan lukutaito-ohjelmatyön valmistelua v. 2028. Perusopetuksen valtakunnalliset opetussuunnitelmaperusteet annettaisiin tähän tietoon 10/2027, joten lukutaito-ohjelman valmistelu ja paikallisen opetussuunnitelman valmistelu nivoutuisivat yhteen.

Taloussuunnitelmaluvuosi 2028 ja 2029 esitys on laadittu voimassa olevan kouluverkon mukaisena.

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma ta 2027 ja tasu 2028-2029

Kunnilla on lakisääteinen velvoite laatia vuosittain henkilöstö- ja koulutussuunnitelma, joka käsitellään yhteistoimintamenettelyssä. Suunnitelman taustalla ovat kaupunkistrategia sekä toimintaympäristöön, lainsäädäntöön jne. tiedossa olevat ja ennakoitavissa olevat muutokset. Lainsäädäntö- ja sen myötä opetussuunnitelmaperusteiden muutokset käynnistävät opetussuunnitelman valmistelutyön esi- ja perusopetukseen, lukiokoulutukseen ja taiteen perusopetukseen.

Suunnitelmassa arvioidaan henkilöstöresurssin määrällistä kehitystä sekä muutostarpeita. Talousarviovuonna ja taloussuunnitelmavuosina henkilöstöresurssin (htv.) arvioidaan vähenevän (2027: 417 htv. -> 2028: 413 htv. -> 2029: 408 htv.).

Koulutussuunnitelma esitetään tulosalueittain ja koottuna yhteen toimialatasoiseksi kokonaisuudeksi. Suunnitelmassa esitetään osaamisen vahvistamisen painopistealueet.

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma on esitetty liitteenä.

Taksat ja maksut 2027

Sivistyslautakunta käsittelee kokouksessaan 29.10.2026. Talousarvion tuottoarvio perustuu kokouksessa käsiteltäviin taksat ja maksut 2027 -esitykseen.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Hallintosääntö 31 §

Sivistyslautakunta hyväksyy talousarvioehdotuksen vuodelle 2027 ja taloussuunnitelmavuosille 2028–2029 sekä esittää henkilöstö- ja koulutussuunnitelman 2027-2029 ja esittää niiden hyväksymistä kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Sivistystoimenjohtajaa valtuutetaan tekemään vähäisiä muutoksia talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitykseen.

Tämä pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Päätös